

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО – НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ І ФІНАНСІВ**

***КАФЕДРА ФІНАНСІВ, БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ, СТРАХУВАННЯ ТА
ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ***

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ТА
ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»**

для здобувачів вищої освіти другого(магістерського) рівня, галузі знань 07
«Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа,страхування та фондовий ринок» денної та заочної форм навчання

м .Кам'янець – Подільський
2023 рік

Методичні вказівки та рекомендації до підготовки та виконання індивідуальних завдань з дисципліни «Фінансовий менеджмент» здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної та заочної форм навчання / Укладачі: Володимир РУДИК, Павло СЕНИЦЬ, за заг. ред. Володимира РУДИКА – Кам'янець-Подільський : ЗВО «ПДУ», 2023. – 19 с.

Укладачі: д. е. н., професор Володимир РУДИК, д. е. н., професор Павло СЕНИЦЬ,

Рецензенти:

Наталія КОРЖЕНІВСЬКА – д.е.н., професор, зав. кафедри економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ЗВО «ПДУ»;

Іван СЕМНЕЦЬ – к.е.н., доцент, декан природничо – економічного факультету Кам'янець – Подільського національного університету імені Івана Огієнка

Розглянуто та рекомендовано:

кафедрою фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем від 17.04.2023 р., протокол № 4 ;

методичною комісією навчально – наукового інституту бізнесу і фінансів від 2023р., протокол № ;

методичною радою ЗВО «ПДУ» від 2023 р., протокол № .

Відповідальний за випуск: Володимир РУДИК

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» – є базовою нормативною дисципліною циклу професійної підготовки магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» і орієнтована на засвоєння студентами сучасних методів управління фінансами суб'єктів господарської діяльності.

Мета вивчення дисципліни – надання майбутнім фахівцям з фінансів, банківської справи та страхування знань щодо прийомів і методів управління різними аспектами фінансової діяльності суб'єктів господарювання та формування практичних навичок їх застосування при розробці та обґрунтуванні управлінських рішень щодо формування, використання та інвестування фінансових ресурсів у процесі їх господарської діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння загальних категорій з фінансового менеджменту;
- ознайомлення з функціями та складовими механізми фінансового менеджменту та їх реалізацією в процесі управління фінансовою діяльністю підприємств;
- оволодіння сучасними методами фінансового управління активами, капіталом, інвестиціями, грошовими потоками та фінансовими ризиками;
- набуття практичних навичок обробки фінансової та іншої управлінської інформації;
- формування управлінських вмінь і навичок в сфері залучення і використання фінансових ресурсів на основі вивчення сучасної практики фінансової діяльності.

Предметом даної дисципліни є специфічна сфера відносин, що виникають у процесі управління фінансами підприємства.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Тема 1. Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств

Поняття фінансового менеджменту підприємств. Місце фінансового менеджменту в загальній системі управління підприємством. Основні принципи фінансового менеджменту.

Головна мета фінансового менеджменту – забезпечення максимізації його ринкової вартості.

Система функцій фінансового менеджменту. Основні функції фінансового менеджменту як керуючої системи та особливої функціональної системи управління підприємством.

Тема 2. Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств

Поняття систем забезпечення фінансового менеджменту. Склад основних систем фінансового менеджменту, їх взаємозв'язок.

Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту, її сутність та зміст.

Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту, її сутність та зміст.

Системи та методи фінансового аналізу, їх сутність та особливості.

Системи та методи фінансового планування, їх сутність та особливості.

Системи внутрішнього фінансового контролю, їх сутність та особливості.

Методологічні принципи та етапи побудови систем забезпечення фінансового менеджменту.

Тема 3. Фінансова стратегія підприємства

Поняття фінансової стратегії підприємства. Місце фінансової стратегії в стратегічному управлінні підприємством, її зв'язок із корпоративною, іншими функціональними та бізнес-стратегіями.

Методологічні принципи розроблення фінансової стратегії підприємства згідно із сучасною парадигмою системи стратегічного управління.

Визначення загального періоду формування фінансової стратегії

підприємства.

Поняття фінансового середовища підприємства та основні завдання його дослідження.

Формування стратегічних цілей фінансової діяльності підприємства.

Розроблення фінансової політики підприємства по окремих аспектах його фінансової діяльності в стратегічному періоді.

Формування портфеля можливих стратегічних альтернатив фінансового розвитку підприємства по окремих домінуючих сферах (напрямах).

Оцінювання розробленої фінансової стратегії.

Управління реалізацією фінансової стратегії підприємства.

Побудова системи контролю реалізації фінансової стратегії підприємства.

Форми та порядок коригування програми стратегічного фінансового розвитку підприємства.

4. Управління активами підприємств

Сутність та завдання управління активами підприємства.

Основні етапи процесу управління використанням операційних активів підприємства. Система цільових показників ефективності використання операційних активів, порядок їх розроблення.

Сутність та головне завдання управління оборотними активами підприємства. Політика формування оборотних активів підприємства; фактори, що обумовлюють її тип.

Управління запасами підприємства, його зміст та послідовність здійснення. Показники та методи аналізу запасів підприємства. Методи оптимізації розміру основних груп поточних запасів. Основні системи фінансового контролю за рухом запасів.

Управління поточною дебіторською заборгованістю підприємства, його зміст та послідовність здійснення.

Управління грошовими активами підприємства, його зміст та послідовність здійснення.

Управління фінансуванням оборотних активів підприємства.

Тема 5. Управління капіталом підприємств

Сутність та задачі управління капіталом підприємств. Управління структурою капіталу на основі фінансового левериджу.

Управління формуванням власних фінансових ресурсів підприємства, його сутність, задачі та послідовність здійснення.

Фінансовий механізм управління формуванням операційного прибутку на основі системи «Взаємозв'язок витрат, обсягу реалізації та прибутку». Управління формуванням прибутку на основі операційного левериджу.

Дивідендна політика підприємства, її сутність та типи. Амортизаційна політика підприємства, її сутність та типи.

Управління емісією акцій, його сутність та послідовність здійснення.

Управління формуванням позикових фінансових ресурсів підприємства, його сутність, завдання та послідовність здійснення.

Управління залученням банківського кредиту, його зміст та порядок здійснення.

Управління фінансовим лізингом, його зміст і порядок здійснення.

Управління облігаційною позикою, його зміст та порядок здійснення.

Управління залученням товарного кредиту, його зміст і порядок здійснення.

Тема 6. Основи управління інвестиціями підприємств

Економічна сутність та класифікація інвестицій підприємства.

Інвестиційна політика підприємства, її сутність та типи.

Управління реальними інвестиціями підприємства, основні форми його здійснення.

Управління фінансовими інвестиціями підприємства, основні форми його здійснення.

Тема 7. Управління грошовими потоками підприємств

Сутність та завдання управління грошовими потоками підприємства.

Поняття оптимізації грошових потоків підприємства. Планування обсягів та

структури грошових потоків підприємства, його види.

Тема 8. Управління фінансовими ризиками підприємств

Економічна сутність та класифікація фінансових ризиків підприємств.

Ідентифікація окремих видів фінансових ризиків підприємства. Первісне оцінювання рівня фінансових ризиків.

Обґрунтування управлінських рішень в умовах ризику й невизначеності..

Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків, можливості та умови їх застосування.

Зовнішнє страхування фінансових ризиків, його види та форми.

Тема 9. Основи антикризового фінансового управління підприємствами

Економічна сутність та класифікація фінансових криз підприємств та об'єднань.

Діагностика фінансової кризи підприємства, її сутність та завдання.

Система внутрішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства.

ІНСТРУКТИВНО – МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальна навчальна робота студентів з вивчення курсу — «Фінансовий менеджмент» передбачає підбір статей з наукових журналів за останніх 3 роки відповідно рекомендованого переліку тем. За підібраними статтями необхідно написати есе, що висвітлює основні думки авторів цих статей, провести їх порівняльний аналіз та викласти власну думку.

Есе – це письмова робота абсолютно іншого рівня культури навчальної діяльності. Не слід плутати есе з традиційним рефератом, який також сприяє поглибленню та закріпленню теоретичних знань, але при його написанні студент користується певною рекомендованою літературою, що обмежує його самостійність. На противагу цьому есе припускає власну точку зору автора, яка зазвичай є нестандартною (творчою) та оригінальною.

Написання есе – це досить тривалий процес, який вимагає вільного

володіння матеріалом та чіткої аргументації. Для того аби есе мало вигляд повноцінного, завершеного твору, необхідно щоб в ньому містилося ряд елементів:

- чітко викладена суть проблеми та її аналіз з використанням аналітичного інструментарію; аналіз статистичних даних та підбір цікавих прикладів з досліджуваної проблеми;

- аргументація – міркування, що використовує факти, щирі судження,

- наукові дані і переконує в істинності того, про що йде мова;

- чітко сформульовані висновки, які ґрунтуються переважно на власних переконаннях та поглядах (самооцінка).

При написанні есе, автор, здійснюючи відбір даних, ознайомлюється не лише з вибраною проблемою, а й з суміжними їй, а при роботі з літературою він не просто відбирає необхідні абзаци тексту, а аналізує, порівнює і оцінює можливості їхнього застосування.

Незважаючи на незначний обсяг та творчу спрямованість есе має відповідати стандартній структурі, а саме титульна сторінка; план; вступ; основна частина, яка за бажанням може бути поділена на невеликі підпункти; висновки; список використаних джерел.

У вступі необхідно сформулювати головну тезу (коротко сформульовані основні положення). Надалі вона має узагальнюватися і знайти своє відображення у висновках. На початку роботи прийнято давати коротке та чітке визначення основних понять. Це дозволить означити наукову концепцію, з позицій якої автор виступає.

Основна частина містить у собі аргументи в захист сформульованої головної тези. Аргументи необхідно чітко означити. На обґрунтування кожної з тез доцільно наводити 2-3 аргументи. Бажано, через всі сутнісні блоки провести головну думку есе. Аргументи мають включати в себе короткі, яскраві практичні приклади, висновки аналізу статистичної інформації. Обов'язковими є посилання на першоджерела. У висновках необхідно коротко перелічити тези сутнісного блоку, здійснити висновки. Не бажані повтори формулювань. Разом з тим, автор має бути впевнений, що вони (тези) були достатньо обґрунтовані в роботі.

Обсяг есе з врахуванням усіх структурних елементів – до 10 сторінок.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ (реферати(есе))

Тема 1. Сутність, мета і функції фінансового менеджменту підприємств Теми рефератів

1. Необхідність і сутність фінансового менеджменту.
2. Особливості фінансового менеджменту, пов'язані з формою власності і сферою здійснення бізнесу.
3. Об'єкт, мета та завдання фінансового менеджменту.
4. Стратегія і тактика фінансового менеджменту.
5. Функції та механізм фінансового менеджменту.
6. Прийоми фінансового менеджменту та їх характеристика.
7. Суб'єкти фінансового менеджменту та їх характеристика.
8. Обов'язки фінансового менеджера.
9. Місце фінансового менеджменту в організаційній структурі фірми

Рекомендована література: ЗНА: 1,2, ОЛ: 1,2(с.5-52),3(с.9-32),4(с.7-18,45-65),5(с.69-82),8(с.17-33),10(с.7-25),11(с.9-11);12(с.10-19);13(с.8-19);16(с.7-31);18;19(с.15-24);20(с.5-12);21(с.9-31);38(с.9-38)23(с.5-9);39(с.3-15,30-34);40(с.7-15)

Тема 2. . Методологічні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємств

Теми рефератів

1. Ієрархічна і функціональна будови центрів управління.
2. Типова схема організаційної структури фінансового управління.
3. Поняття «центру відповідальності».
4. Види центрів відповідальності та їх характеристика.
5. Характеристика і вимоги до інформаційної системи фінансового менеджменту.
6. Основні користувачі фінансової інформації.
7. Характеристика внутрішніх і зовнішніх користувачів фінансової інформації.
8. Вимоги до змісту фінансової звітності.
9. Показники, що формуються із зовнішніх джерел інформації та їх характеристика.

Рекомендована література: ЗНА: 1.2.3.5; О.Л: 1;2(с.55-67,115-127);4(с.84-90);5(с.69-81);8(с.33-52);9(с.66-69,52-65);10(с.16-22);12(с.41-45);16(с.33-53);18;21(с.9-91);22(с.40-62);23(с.17-25);24(с.15-17);38(с.11-15);39(с.41-43,76-79).

Тема 3. Фінансова стратегія підприємства

Теми рефератів

1. Фінансова стратегія підприємства, її місце в стратегічному управлінні підприємством,
2. Методологічні принципи розроблення фінансової стратегії підприємства згідно із сучасною парадигмою системи стратегічного управління.
3. Поняття фінансового середовища підприємства та основні завдання його дослідження.
4. Формування стратегічних цілей фінансової діяльності підприємства.
5. Розробка фінансової політики підприємства по окремих аспектах його фінансової діяльності в стратегічному періоді.
6. Формування портфеля можливих стратегічних альтернатив фінансового розвитку підприємства по окремих домінуючих сферах (напрямах).
7. Управління реалізацією фінансової стратегії підприємства.
8. Побудова системи контролю реалізації фінансової стратегії підприємства.
9. Форми та порядок коригування програми стратегічного фінансового розвитку підприємства.

Рекомендована література: ЗНА : 1,2,10.; ОЛ: 5(с.68-125);6(с.18-80);8(с.52-62);12(с.19-28);16(с.53-89);18;19(с.89-98);38(с.107-134);40(с.62-76);

Тема 4. Управління активами підприємств

Теми рефератів

1. Сутність і класифікація активів організації.
2. Принципи формування активів організації.
3. Склад і структура активів організації.
4. Порядок визначення потреби в оборотних активах організації.
5. Управління виробничими запасами організації.
6. Управління дебіторською заборгованістю.
7. Управління грошовими активами організації.

- 8.Управління фінансуванням оборотних активів організації.
9.Управління фінансуванням необоротних активів організації.

Рекомендована література: ЗНА: 1,2,3,4,6,7,8,9,10; ОЛ: с.146-150);3(с.66-98);4(с.122-146);5(с.125-131);8(с.132-160);10(с.67-106);11(с.78-94);12(с.81-85,104-124);13(с.228-277);16(с.182-249);18;19(с.205-275,540-551);21(с.311-344);22(с.196-238);39(с.255-273);40(с.181-202).

Тема 5. Управління капіталом підприємств

Теми рефератів

- 1.Визначення вартості капіталу.
- 2.Сутність власного капіталу організації.
- 3.Складові власного капіталу та їх характеристика.
- 4.Визначення ціни капіталу.
- 5.Визначення ціни акціонерного капіталу.
- 6.Визначення ціни нерозподіленого прибутку.
- 7.Оптимізація структури капіталу.
- 8.Вплив структури капіталу на фінансування акціонерного товариства.
- 9.Структура капіталу та інвестиційна діяльність організації.

Рекомендована література: ЗНА:1,2,3,4,5; ОЛ: 1;2(с.156-161);3(с.127-139);4(с.185-194);5(с.156-165);8(с.274-298);10(с.188-204);11(с.103-109);12(с.151-163);16(с.332-359); 18 19(с.33-37);21(с.344-377);22(с.428-456);23(с.151-178);24(с.57-65);38(с.150-165);39(с.231-253)

Тема 6. Основи управління інвестиціями підприємств

Теми рефератів

- 1.Економічна сутність і класифікація інвестицій.
- 2.Інвестиційна політика організації.
- 3.Форми реальних інвестицій та їх характеристика.
- 4.Класифікація інвестиційних проектів організації.
- 5.Методи оцінки ефективності реальних інвестиційних проектів.
- 6.Форми фінансових інвестицій та їх характеристика.
- 7.Розробка політики управління фінансовими інвестиціями.
- 8.Методи оцінки ефективності фінансових інвестицій.

9. Формування портфеля фінансових інвестицій.

Рекомендована література: ЗНА: 1,2,3,4,5,6,8; ОЛ: 1;2(с.96-115);3(с.32-47);8(с.62-88);10(с.26-50);11(с.18-74,121-135,161-169);12(с.250-258);13(с.119-160,397-420);16(с.89-132);18;19(с.43-62,109-127);21(с.9-91);22(с.76-196);23(36-84);24(с.36-39,77-84);38(с.36-105);40(с.88-112,).

Тема 7. Управління грошовими потоками підприємств

Теми рефератів

1. Зміст і завдання управління вхідними грошовими потоками.
2. Принципи управління грошовими потоками та їх характеристика.
3. Стадії управління грошовими потоками.
4. Фактори, що впливають на абсолютну суму грошового потоку у формі виручки від реалізації продукції. Шляхи зростання абсолютної суми грошового потоку.
5. Управління грошовим потоком у формі виручки від реалізації продукції.
6. Управління грошовим потоком у формі надходжень банківських кредитів.
7. Структура вихідних грошових потоків та особливості їх функціонування.
8. Вплив вихідних грошових потоків на поточний фінансовий стан і кінцеві результати фінансової діяльності організації.
9. Управління вихідними грошовими потоками.

Рекомендована література: ЗНА: 1,2,3,4,6, ОЛ: 1;5(с.167-183);8(с.88-110);11(с.18-74);13(с.30-19);16(с.132-164);18;19(с.24-33);21(с.434-548);22(с.76-113);23(с.84-133);38(с.67-75);40(с.66-94).

Тема 8. Управління фінансовими ризиками підприємств

Теми рефератів

1. Сутність і класифікація фінансових ризиків.
2. Політика управління фінансовими ризиками.
3. Порядок виявлення та оцінки ризиків.
4. Показники оцінки фінансових ризиків.
5. Організація ризик-менеджменту в організаціях.
6. Премія за ризик та порядок її визначення.
7. Хеджування як інструмент нейтралізації ризиків.
8. Зовнішнє страхування фінансових ризиків.

9.Механізм диверсифікації фінансових ризиків.

10.Прогнозування ризиків.

Рекомендована література: ЗНА: 1,2,3,5,6,9,10; ОЛ: 1;2(с.67-96);8(с.110-132);9(с.52-65);10(с.52-66);11(с.18-78);12(с.28-41);16(с.164-182);18;19(с.70-79);21(с.9-91);22(с.170-191);23(с.133-151);24(с.30-34);38(с.36-65);39(с.81-85).

Тема 9. Основи антикризового фінансового управління підприємствами

Теми рефератів

- 1.Сутність та основні завдання антикризового фінансового управління.
- 2.Моделі прогнозування банкрутства суб'єктів господарювання.
- 3.Фінансовий контролінг у системі антикризового управління.
- 4.Система раннього попередження банкрутства.
- 5.Методи профілактики кризи організації.
- 6.Управління фінансовою діяльністю організації.
- 7.Правова основа антикризового управління.
- 8.План санації в ході провадження справи про банкрутство.
- 9.Реструктуризація організації в системі антикризового управління фінансами.

Рекомендована література: ЗНА: 1,2,3, ОЛ: 1;2(с.161-168);3(с.138-215);8(с.298-317);10(с.205-214);11(с.109-121);16(с.359-374);18;22(с.487-517);23(с.178-203);24(с.43-47); 38(с.145-161).

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Теми реферату (есе) здобувач вищої освіти має обрати з числа рекомендованих викладачем до кожної з тем певної начальної дисципліни у разі, якщо вона не обрана раніше іншим студентом групи. Здобувач вищої освіти може за погодженням з викладачем обрати і власну тему.

Написання реферату (есе) за рекомендованою кафедрою тематикою та його презентація «захист» під час аудиторного заняття не є обов'язковим для здобувача вищої освіти. Втім, бажаним і тому дані методичні рекомендації передбачають заходи стимулювання студентів до виконання за власним бажанням такого

індивідуального творчого завдання, а саме можливість отримати значної кількості додаткових балів (ДБ).

Максимальна оцінка за реферат (есе) складається із суми балів – за текст (зміст та оформлення) та балів – за презентацію або/і захист реферату (есе)).

Незадовільно підготовлений текст реферату (есе) (плагіат, невідповідність змісту роботи реаліям сьогодення, невідповідність змісту роботи плану, застарілість використаної нормативної та бібліографічної бази тощо) може бути причиною для відмови викладача оцінювати роботу, що водночас унеможлиблює її презентацію та захист студентом.

Сумарна позитивна оцінка за реферат (есе) (за обидві складові оцінювання) додається до оцінки за поточний модульний контроль за підсумками вивчення відповідного змістового модуля.

Здобувач вищої освіти може обмежитися підготовкою лише тексту реферату (есе), або також виступити на аудиторному занятті з доповіддю-презентацією та відповісти на можливі запитання та зауваження, тобто захистити свою роботу.

Оцінювання здобувачів вищої школи проводиться за 5-бальною шкалою.

5 балів отримує здобувач вищої освіти, у якого акуратно і правильно оформлений реферат (есе), вони мають цільову спрямованість, містять практичний результат, аналіз статистичних чи фінансових показників, висновки, позитивні та негативні моменти, пропозиції щодо усунення недоліків;

4 бали отримує здобувач вищої освіти, робота якого виконана за всіма встановленими вище вимогами, проте є деякі недоліки в аналізі, недостатньо аргументовані висновки та пропозиції, недостатнє розкриття проблеми, при цьому робота виконана акуратно;

3 бали отримує здобувач вищої освіти, у якого робота містить недостатньо елементів наукового дослідження, відсутній аналіз, недостатньо опрацьовані джерела, відсутні посилання на використані джерела, відсутній аналіз, неакуратно оформлена робота;

2 бали отримує здобувач вищої освіти, який не розкрив обрану тему, не провів аналізу, використав застарілу літературу, не зробив висновків, неакуратно оформив роботу.

1 бал, коли не розкрив обраної теми реферату (есе), або зміст реферату (есе) не відповідає темі, використав застарілу літературу чи недіючі нормативні акти, незначний обсяг реферату (есе), не подав списку джерел.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. Т. 1. / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2006. – 592 с.
3. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. Т. 2. / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2006. – 512 с.
4. Боронос В. М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб./ В. М. Боронос. – Суми: СумДУ, 2012. – 539 с.
5. Бечко П. К. Податковий менеджмент: Навч. посіб./ П. К. Бечко, Н. В. Лиса. – К.: ЦУЛ, 2009. – 288 с.
6. Вожжов А. П. Управління фінансами суб'єктів господарювання: Практикум: Навч. посіб/ А. П. Вожжов. – К.: Знання, 2014. – 324 с.
7. Грідчина М.В. Фінансовий менеджмент: Курс лекцій. 3-е узд. стерео-тип. К. МАУП, 2004. 160 с.
8. Грідчина М.В. Фінансовий менеджмент: курс лекцій/ М.В.Грідчина. К.ДП „Вид. дім „Персонал”, 2015, 268 с.
9. Євтух О. Т. Фінансовий менеджмент для магістрів і не тільки: Навч. посіб./ О. Т. Євтух. – К.: ЦУЛ, 2011. – 456 с.
10. Іванов Ю. Б. Податковий облік та звітність: Підруч./ Ю. Б. Іванов, В. В. Карпова. – К.: Знання, 2011. – 710 с.
11. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб/ Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова. – К.: Знання. 2008. – 483 с.
12. Кузнєцова С. А. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб./ С. А. Кузнєцова. – К.: ЦУЛ, 2014. – 124 с.
13. Кириленко О.П. Фінанси (Теорія та вітчизняна практика): Навчальний посібник. - Тернопіль: Астон, 2002. - 212 с.
14. Ковальчук С.В., Форкун І.В. Фінанси. Навчальний посібник. - Львів: „Новий Світ - 2000”, 2006. - 568 с.
15. Кудряшов В.П. Фінанси. Навчальний посібник / Херсон: Олді-плюс, 2002. - 352 с.
16. Опарін В.М. Фінанси: Навч. посібник. - К.: КНЕУ.- 2001. - 240 с.
17. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України: treasury.gov.ua.
18. Офіційний веб-сайт Головного управління статистики в Полтавській області : poltavastat.gov.ua.
19. Офіційний веб-сайт Державного комітету статистики України : ukrstat.gov.ua.
20. Офіційний веб-сайт Державної фіскальної служби України: sts.gov.ua.
21. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України : minfin.gov.ua.

22. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України: rfu.gov.ua.
23. Пазинич В. І. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб./В. І.Пазинич. – К.: ЦУЛ, 2011. – 408 с.
24. Петровська І.О., Клиновий Д.В. Фінанси (з елементами статистики фінансів). Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ.- 2002. - 300 с.
25. Романенко О.Р. Фінанси: Підручник. - К: Центр навчальної літератури, 2003. - 312 с.
- Рясних Є. Г. Основи фінансового менеджменту: Навч. посіб./Є. Г. Рясних. – К.: Академвидав., 2010. – 336 с.
2004.
26. Стеців Л.П., Копилюк О.І. Фінанси: Навч.посіб. - К.: Знання, 2007. - 235 с.
27. Фінанси (теоретичні основи): Підручник / М.В. Грідчина, В.Б. Заходжай, Л.Л. Осіпчук та ін. - К.: МАУП, 2002. - 280 с.
28. Тігова Т. М. Аналіз фінансової звітності: Підруч./Т. М. Тігова. – К.:ЦУЛ, 2012. –268 с.
29. Фінанси для фінансистів [текст]: підручник. /О. А. Шеремет, І. В. Дем'яненко, К.В. Багацька [та ін.] за заг.ред Т. А. Говорушко. - К.: «Центр учбової літератури», 2013. - 612 с.
30. Фінанси: курс для фінансистів: Навч.посіб. / За ред. В.І. Оспіщева. - К.: Знання, 2008. - 567 с.
31. Фінанси: Навч. посіб. / О.П.Близнюк, Л.І.Лачкова, В.І.Оспіщев та ін; за ред. В.І.Оспіщева. - К.: Знання, 2006.-415 с.
32. Фінанси: Навч.посіб. / В.І. Оспіщев, Л.І. Лачкова, О.П. Близнюк та ін.; За ред. В.І. Оспіщева. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 366 с.
33. Фінанси: Навчальний посібник (за кредитно-модульною системою навчання). / За ред. В.І. Аранчій. - Полтава: ПДАА, 2008. - 729 с.
34. Фінанси: Навчальний посібник / В.С. Загородський, О.Д. Вовчак, І.Г. Благун, І.Р. Чуй. - К.: Знання, 2006. - 247 с.
35. Фінанси: Підручник / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. - К.: Знання, 2008. - 611 с.
36. Фінанси: практикум для студентів усіх напрямів підготовки [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / О. Р. Романенко, Л. П. Даниленко, Л. П. Гладченко [та ін.]. - К. : КНЕУ, 2015. - 162 с.
37. Фінансові новини на українському ринку : [електронний ресурс] : БИр://:№№№.i^Ъапккгаіпе. сот/
38. Фінансовий менеджмент : підручник / за ред. д-ра екон. наук,проф. М. І. Крупки ; М. І. Крупка, О. М. Ковалюк, В. М. Коваленко та ін. . Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 20 9. – 440 с.

39. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Скаско О. І., Майор О. В., Тимчишин-Чемерис Ю. В., Нашкерська М. М., Виклюк М. М., Килин О. В., Атаманчук З. А., Свелеба Н. А. – Львів : Растр-7, 2018. –
40. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент: Підручник. /В. М. Шелудько. – К., 2013. – 375 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національний банк України – <http://www.bank.gov.ua/>
2. Міжнародний валютний фонд – <http://www.imf.org/>
3. Світовий банк – <http://www.worldbank.org/>
4. Міністерство фінансів України – <http://minfin.kmu.gov.ua/>
5. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку – <http://www.nfp.gov.ua/>
6. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг – <http://www.nfp.gov.ua/>
7. Державна фіскальна служба України – <http://www.sts.gov.ua/>
8. Державна казначейська служба України – <http://treasury.gov.ua/>

ЗМІСТ

1. Вступ	3
2. Зміст дисципліни «Фінансовий менеджмент»	4
3. Інструктивно – методичні матеріали для виконання індивідуальних завдань	7
4. Рекомендований перелік тем для виконання індивідуальної навчальної роботи	9
5. Критерії оцінки індивідуальної роботи здобувача вищої освіти	13
Список джерел	15

Методичні вказівки та рекомендації до підготовки та виконання індивідуальних завдань з дисципліни «Фінансовий менеджмент» здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» денної та заочної форм навчання / Укладачі: Володимир РУДИК, Павло СЕНИЦЬ, за заг. ред. Володимира РУДИКА – Кам'янець-Подільський : ЗВО «ПДУ», 2023. – 19 с.

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», вул. Шевченка 13
м. Кам'янець – Подільський Хмельницька область, 32302